

Читання

Розділ 1. Читаємо й розповідаємо про пригоди й захоплення

Сьогодні
04.11.2024

Урок
№29

**Медіавіконце: колекції
народної творчості**

Дата: 04.11.2024

Клас: 4-Б

Урок: читання

Вчитель: Таран Н.В.

Тема. **Медіавіконце: колекції народної творчості. Колядки. Щедрівки. Русальна пісня. Чи я не хазяйка. Запис Філарета Колесси.**

Мета: ознайомити з колекцією народної творчості на прикладі музею Івана Гончара; навчати помічати незвичайне у звичайному; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Сьогодні
04.11.2024

Емоційне налаштування.

Клас наш радо вас вітає!
Настрій кожен гарний має?
Станьмо разом в дружне
коло!
Привітай нас, рідна школо!
Добрий день!

Сьогодні
04.11.2024

ЗОРОВИЙ ДИКТАНТ

**у кімнаті
свіже
повітря.**

**Галля читає
цікаву
книжку.**

**Хлопці
купались в
ставку.**

Сьогодні
04.11.2024

Медіавіконце: колекції народної творчості. Бесіда.

- ❖ Чи знаєш ти, що означає слово колекція? Хто такі колекціонери?
- ❖ Чи є такі люди у твоєму оточенні?

Колекція – слово походить з латинської мови. Воно означає зібрання однорідних предметів, що мають науковий, художній, історичний інтерес.

Сьогодні
04.11.2024

Досліди: які колекції можуть збирати люди? А яку б ти хотів/хотіла збирати?

Сьогодні
04.11.2024

Досліди: які колекції можуть збирати люди? А яку б ти хотів/хотіла збирати?

Сьогодні
04.11.2024

Пригадай, що таке музей. Які музеї ти знаєш? Поміркуй, чим відрізняється музей від колекції. Чи кожна колекція може стати музеєм?

Музей — культурно-освітній та науково-дослідний заклад, призначений для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної і духовної культури, прилучення громадян до надбань національної і світової історико-культурної спадщини. Щороку 18 травня святкується Міжнародний день музеїв.

Сьогодні
04.11.2024

Запрошуємо вас до Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара». Тут ви дізнаєтеся більше про різноманітні колекції народної творчості. Перегляд відео.

https://www.youtube.com/watch?v=_JnVf5E6J_kY

ТВОРЧА СТУДІЯ ВАС

представляє

Сьогодні
04.11.2024

Бесіда. Передай свої враження від віртуальної екскурсії до музею Національного центру народної культури «Музей Івана Гончара».

Передай свої враження
від віртуальної
екскурсії до музею
Національного центру
народної культури
«Музей Івана Гончара».

Сьогодні

04.11.2024

Фізкультхвилинка

Сьогодні
04.11.2024

Бесіда. Чим можуть бути цікаві нашим сучасникам колекції народної творчості? Обговоріть.

**Чим можуть бути
цікаві нашим
сучасникам
колекції народної
творчості?**

Сьогодні
04.11.2024

Заповни таблицю. Склади текст-опис за змістом репродукції картини Івана Гончара «Подільяне».

Довідка: село на Поділлі, кінець XIX – початок XX століття, мальовничий краєвид, ліричний пейзаж, подільяни, національне вбрання, селянські будівлі, кури, низький горизонт, церква, далекі обрії, самобутній, талановитий і красивий народ.

Жіночий одяг: сорочка, плахта, фартух, намисто, пояс, чоботи, чеpecь, тепла хата.

Чоловічий одяг: сорочка, штани, тканий пояс, капелюх, плахта з темно-коричневого сукна.

Сьогодні
04.11.2024

Заповни таблицю. Склади текст-опис за змістом репродукції картини у підручнику «Подоряне».

Назва картини	«Подоряне
Художник	
Пора року, час доби	
Передній план картини	
Задній план картини	
Кольори	
Настрій картини	
Реальний чи вигаданий сюжет картини	
Чим картина приваблює мене	

Сьогодні
04.11.2024

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

04.11.2024

Вступне слово

Усна народна творчість, або фольклор, виникла в ті давні часи, коли людська культура тільки-но починала зароджуватися. Фольклор зберігає найважливішу та найцікавішу інформацію і передає її в усній формі від покоління до покоління. У цьому розділі ти прочитаєш *записані* зразки народних пісень та казок. Однак особливо цікаво *послухати* їх в усному, «живому» виконанні. Сподіваємось, ти ще матимеш таку нагоду.

Колядку «Тоді не було неба, ні землі» виконували на Різдвяні свята (7–19 січня). Це дуже давня обрядова пісня. У ній відображено народні уявлення про творення світу. А ось у щедрівках, які починали співати на Щедрий вечір (18 січня), вихваляли господаря, господиню, їхніх діточок. Зверни увагу, що людей у цій щедрівці порівнюють із небесними світилами — Сонцем, Місяцем, зірочками.

Про чарівний світ духів природи, до яких наші предки відносили русалок, та правила поведінки в разі зустрічі з ними розповідає русатська пісня. Мавки, за народними віруваннями, з'являються в полі, коли квітує жито-пшениця. У давнину кожна дитина змалку пам'ятала, що в цей час гратися на полі небезпечно, а також знала, як вберегтися від польових русалок.

04.11.2024

Колядка

Цю колядку співали під час Різдвяних свят. У ній описується, як, за народними уявленнями, постав світ.

Тоді не було неба, ні землі,
а тільки було синєє море,
а серед моря зелений явір.
На явороньку три голубоньки,
три голубоньки радоньку радять,
радоньку радять, як світ снувати:
— Та спустимося на дно до моря,
та дістанемо дрібного піску —
дрібний пісочок посієм ми,
та нам ся стане чорна землиця.
Та дістанемо золотий камінь —
золотий камінь посієм ми,
та нам ся стане ясне небонько,
ясне небонько, світле сонечко.
Світле сонечко, ясен місячик,
ще й ясен місяць, ясна зірниця,
ясна зірниця, дрібні зіздрочки.

Запис Філарета Колесси [19]

1. Хто, за стародавньою українською колядкою, заснував світ?
2. З чого виникла «чорна землиця», «ясне небонько», «світле сонечко», «ясен місяць», «дрібні зіздрочки»?
3. Які колядки ти знаєш та виконуєш на свята?

04.11.2024

Щедрівка

Цю щедрівку виконують діти на Щедрий вечір.

Ой сивая та і зозуленька.
Щедрий вечір, добрий вечір,
добрим людям на здоров'я!
Усі сади та і облітала.
А в одному та і не бувала.
А в тім саду три палаци.

У першому красне сонце.
У другому ясен місяць.
А в третьому дрібні зірки.
Ясен місяць — пан господар.
Красне сонце — жона його,
Дрібні зірки — його дітки.

Запис Філарета Колесси [19]

1. Із ким щедрівка порівнює господаря дому, господиню, їхніх діточок?
2. Що бажають щедрувальники мешканцям дому в цій колядці?
3. Які щедрівки ти знаєш та виконувеш на свята?

04.11.2024

Русальна пісня

Цю пісню виконують улітку, на Зелені свята, коли, за стародавніми віруваннями, у квітучому житі та пшениці живуть русалки.

Ой біжить, біжить мала дівчина,
а за нею русалочка:
— Та послухай мене, красна панночко,
загадаю тобі три загадочки.
Як угадаєш — до батька пущу.
Не угадаєш — до себе возьму.
Ой що росте без кореня?
А що біжить без повода?
А що цвіте да без цвіту?
— Камінь росте без кореня.
Вода біжить без повода.
Папороть цвіте без цвіту.

Запис Філарета Колесси [19]

1. Які загадки загадала русалочка малій дівчині?
2. Чи свідчать відповіді дівчини про її мудрість?

04.11.2024

Чи я не хазяйка Жартівлива пісня

Чи я не хазяйка, чи не господиня?
Сім днів хати не мела, печі не топила.
Ідуть з поля люди, ідучи сміються,
що у моїх подушках ворони несуться.
Не смійтеся, люди, якимсь воно буде.
Я ворони поскубу, ще й перина буде.

Запис Філарета Колесси [19]

1. Як у пісні зображена «дбайлива господиня»? Доведи словами з тексту, що народ насміхається з її господарських здібностей.
2. Яка перина, на твою думку, мала б вийти в «хазяйки» з воронячого пір'я?
3. Які риси характеру засуджує ця пісня?

- ❖ Що нового ви сьогодні дізнались?
- ❖ Чого ви навчилися на уроці?
- ❖ Що найбільше вас вразило чи здивувало під час уроку?
- ❖ Продовжить речення. Тепер я знаю, що...

Сьогодні
04.11.2024

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с.46

Склади текст-опис за змістом
репродукції картини Івана
Гончара «Подоляне».

Сонячні вітрила с. 17

виконати завдання.

Фотозвіт виконаної роботи
надсилай на освітню
платформу Human.

Бажаю успіхів у навчанні!

04.11.2024

Завдання

1. Добери з народної колядки слова-ознаки до іменників.

Море — _____

Явір — _____

Пісок — _____

Землиця — _____

Камінь — _____

Небонько — _____

Сонечко — _____

Місяць — _____

Зірниця — _____

Звіздочки — _____

2. Підкресли словосполучення, які трапляються і в колядці, й у щедрівці.

Сьогодні
04.11.2024

Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку лего.

*На уроці мені
дуже сподобалось.*

*На уроці мені
сподобалось.*

*На уроці мені
не сподобалось.*